

Motion till riksdagen 2019/20:3538

av **Johan Hedin (C)**

med anledning av prop. 2019/20:118 Ungdomsövervakning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hemarrest och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsekvenserna vid misskötsel av verkställighetsplanen för ungdomsövervakning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiet välkomnar propositionen om ungdomsövervakning och ställer sig i huvudsak bakom det som anförs i propositionen. Det är angeläget att det införs en ny påföljd för unga lagöverträdare. Inte minst är det angeläget att det införs en påföljd som kan tillämpas i de fall då ungdomsvård eller ungdomstjänst inte är tillräckligt ingripande påföljder. Det är också angeläget att det införs en påföljd som kan användas för att tidigt stävja ett mer intensivt och allvarligt brottsligt beteende hos en ung person. Ungdomsövervakning fyller också en funktion som påföljd när en ung person återfaller i brott eller när ungdomsvård inte bedöms som en lämplig påföljd men ungdomstjänst inte framstår som tillräckligt ingripande.

Vi välkomnar att den nya påföljden är tänkt att tydligt bryta en pågående brottskarriär och hålla den unge borta från destruktiva miljöer, samtidigt som påföljden innehåller åtgärder för att stödja den unge att utvecklas gynnsamt. Det är positivt att ungdomsövervakning innehåller åtgärder som både tar sikte på risk- och skyddsfaktorer när det gäller fortsatt brottslighet, men även på åtgärder som rent konkret håller den unge borta från brottsintensiva miljöer utan att det innebär ett frihetsberövande.

Två delar av förslaget väcker dock frågor. Centerpartiet anser, i likhet med flera av remissinstanserna, att förslaget om hemarrest under helgnätter är alltför stelbent. I likhet med flera remissinstanser ser vi en risk i att hemarrest enbart under helgkvällar och

helgnätter i många fall inte täcker behovet av övervakning och kontroll. En ung person som gjort sig skyldig till brott och allmänt befinner sig på glid kan inledningsvis ha behov av hemarrest alla kvällar i veckan för att komma bort från ett destruktivt leverne. I takt med att nya rutiner skapas kan hemarresten gradvis trappas ned. För en person som börjat leva utanför ramarna har veckodagarna sällan heller någon större betydelse. Avsaknaden av flexibilitet i förslaget blir också tydlig i remissinstansernas kritik att förslaget inte tar hänsyn till högtider och längre helger. Centerpartiet anser med beaktande av detta att hemarrest även bör kunna omfatta vardagskvällar och nätter samt inte begränsas i antal. Syftet med hemarresten ska i stället anpassas för att bryta ett destruktivt mönster i det enskilda fallet.

Centerpartiet anser också att det kan ifrågasättas om de reaktioner som föreskrivs vid misskötsamhet är tillräckligt kraftfulla. Om den unge bryter mot vad som föreskrivs i verkställighetsplanen för ungdomsövervakningen bör det rimligen resultera i en tydlig reaktion från samhällets sida. Enligt vår mening bör bristande efterlevnad av inskränkningar i rörelsefriheten så gott som alltid resultera i en anmälan till åklagaren och ett övervägande av om påföljden ska undanröjas och i stället ersättas med ett omhändertagande enligt LVU eller sluten ungdomsvård. Det räcker inte i fall av misskötsel av efterlevnaden av inskränkningar i rörelsefriheten att den unge exempelvis med hjälp av polis förs tillbaka till sina vårdnadshavare. Vi instämmer i uppfattningen som framförs av flera remissinstanser att återkommande misskötsamhet, även av mindre allvarligt slag, bör resultera i att påföljden undanröjs och ersätts med en mer ingripande påföljd. Det är viktigt för trovärdigheten att inte ribban för undanröjande läggs för högt.

Vi noterar också att ersättningen till kommunerna för att genomföra förslaget är förhållandevis lågt satt. Socialtjänsten ute i kommunerna har redan i dag en ansträngd situation. Implementeringen av ungdomsövervakningen kommer också att medföra nya moment för socialnämnderna som inte har vana av att verkställa påföljder som inte förutsätter samtycke eller behov. Det är därför av vikt att kommunerna får ett tillfredställande metodstöd, att det finns evidens i de behandlingsprogram som används och att det tillskjuts rimliga resurser för att hantera den nya uppgiften.

Johan Hedin (C)